

Miljö- och jordbruksutskottets betänkande 2021/22:MJU13

Märkning och registrering av katter

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag till ändringar i lagen om tillsyn över hundar och katter. Lagförslaget innebär bl.a. att ett krav på märkning och registrering av katter införs. Det är ägaren som ska märka och registrera sin katt, märkningen ska vara bestående och kraven ska gälla katter som stadigvarande finns i Sverige.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2023.

Utskottet föreslår att riksdagen avslår samtliga motionsyrkanden.

I betänkandet finns två reservationer (M, C, KD) och fyra särskilda yttranden (M, SD, C, KD).

Behandlade förslag

Proposition 2021/22:49 Märkning och registrering av katter.

Fem yrkanden i följdmotioner.

Fem yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2021/22.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning.....	4
Propositionens huvudsakliga innehåll	4
Utskottets överväganden.....	5
Märkning och registrering av katter	5
Utvärdering.....	13
Reservationer	15
1. Märkning och registrering av katter, punkt 1 (M, C, KD)	15
2. Utvärdering, punkt 2 (M).....	15
Särskilda yttranden	17
1. Märkning och registrering av katter, punkt 1 (M)	17
2. Märkning och registrering av katter, punkt 1 (SD).....	18
3. Märkning och registrering av katter, punkt 1 (C)	18
4. Märkning och registrering av katter, punkt 1 (KD)	19
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	21
Propositionen	21
Följdmotionerna	21
Motioner från allmänna motionstiden 2021/22	21
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	23

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Märkning och registrering av katter

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2021/22:49 och avslår motionerna

2021/22:260 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 2,

2021/22:750 av Mikael Strandman och Angelica Lundberg (båda SD),

2021/22:1137 av Ulrika Heindorff och Annicka Engblom (båda M),

2021/22:2457 av Yasmine Eriksson m.fl. (SD) yrkande 21,

2021/22:4061 av Elisabeth Falkhaven m.fl. (MP) yrkande 31,

2021/22:4303 av Magnus Oscarsson m.fl. (KD),

2021/22:4314 av Kristina Yngwe m.fl. (C) och

2021/22:4320 av Jessica Rosencrantz m.fl. (M) yrkande 1.

Reservation 1 (M, C, KD)

2. Utvärdering

Riksdagen avslår motion

2021/22:4320 av Jessica Rosencrantz m.fl. (M) yrkandena 2 och 3.

Reservation 2 (M)

Stockholm den 17 februari 2022

På miljö- och jordbruksutskottets vägnar

Kristina Yngwe

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Kristina Yngwe (C), Maria Gardfjell (MP), Jessica Rosencrantz (M), Hanna Westerén (S), Isak From (S), John Widegren (M), Runar Filper (SD), Magnus Manhammar (S), Malin Larsson (S), Magnus Oscarsson (KD), Marlene Burwick (S), Jakob Olofsgård (L), Staffan Eklöf (SD), Ulrika Heie (C), Yasmine Eriksson (SD), Jon Thorbjörnson (V) och Åsa Coenraads (M).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlar utskottet proposition 2021/22:49 Märkning och registrering av katter. Regeringens förslag till riksdagsbeslut redovisas i bilaga 1. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2. Lagförslaget har granskats av Lagrådet.

Med anledning av propositionen har tre motioner väckts med sammanlagt fem yrkanden. I betänkandet behandlar utskottet även fem yrkanden från allmänna motionstiden 2021/22. Förslagen i motionerna redovisas i bilaga 1.

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslår regeringen att krav på märkning och registrering av katter ska införas i lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter. Det är ägaren som ska märka och registrera sin katt, märkningen ska vara bestående och kraven ska gälla katter som stadigvarande finns i Sverige.

Systemet med krav på märkning och registrering av katter föreslås motsvara det nuvarande systemet med krav på märkning och registrering av hundar. Det innebär att Jordbruksverket får ansvaret för att föra register över kattägare. Regeringen får meddela föreskrifter om att Jordbruksverket får överlåta ansvaret för registerföringen till en annan myndighet eller till en organisation. Vidare ges vissa myndigheter, bl.a. Polismyndigheten, länsstyrelserna och Tullverket, direktåtkomst till registret över kattägare. Det föreslås också att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att kattägare ska vara skyldiga att betala en avgift för registreringen.

Slutligen föreslås att länsstyrelsen får meddela förelägganden om att bestämmelserna om märkning och registrering ska följas. Förelägganden får förenas med vite.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2023.

Utskottets överväganden

Inledning

Betänkandet är disponerat så att utskottet inleder med att behandla regeringens lagförslag, tre yrkanden i följdmotioner där det begärs avslag på propositionen samt motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2021/22. Därefter behandlar utskottet yrkanden i följdmotioner som innehåller förslag om tillkännagivanden till regeringen i frågor som anknyter till lagförslagen.

Märkning och registrering av katter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen om tillsyn över hundar och katter och avslår motionsyrkanden om att avslå propositionen.

Riksdagen avslår även vissa övriga motionsyrkanden som anses tillgodosedda genom förslaget.

Jämför reservation 1 (M, C, KD) och särskilt yttrande 1 (M), 2 (SD), 3 (C) och 4 (KD).

Gällande rätt

Enligt lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter ska hundar och katter hållas under sådan tillsyn och skötas på ett sådant sätt som med hänsyn till deras natur och övriga omständigheter behövs för att förebygga att de orsakar skador eller avsevärda olägenheter (1 §). Av lagen framgår att en hundägare ska låta märka sin hund så att den kan identifieras och att märkningen ska vara bestående (2 §). Statens jordbruksverk ska föra ett för landet centralt register över hundägare (hundregistret). Hundägaren ska låta registrera sitt ägarskap i registret. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om en skyldighet för hundägaren att betala en avgift för registreringen och för utrustning för att läsa av märkningen samt om beräkningen av avgiften (3 §). Bestämmelserna om märkning och registrering av hundar gäller hundar som stadigvarande finns i Sverige (4 §). Av lagen framgår vidare att hundregistret får användas för att fastställa vem som äger en hund och att Tullverket, Jordbruksverket, länsstyrelserna, Polismyndigheten och de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- och hälskyddsområdet ska ha direktåtkomst till registret (5 §). Jordbruksverket är personuppgiftsansvarigt för behandlingen av personuppgifter i hundregistret. Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Jordbruksverket får besluta att överlåta driften av registret till en annan myndighet eller till en organisation (6 §). Länsstyrelsen får meddela

de förelägganden som behövs för att bestämmelserna om märkning och registrering av en hund ska följas och förelägganden får förenas med vite (9 §). Den som är under 15 år får dock inte meddelas sådana förelägganden (10 §).

I förordningen (2007:1240) om tillsyn över hundar finns mer detaljerade bestämmelser om märkningen och registreringen av hundar. Förordningen innehåller bl.a. bestämmelser om när en hundägare senast ska låta märka och registrera sin hund (2 §), metoder för märkningen (3 §), vilka uppgifter en anmälan om registrering ska innehålla (4 §), vilka uppgifter registret får innehålla (7 §) och ett bemyndigande för Jordbruksverket att meddela föreskrifter om skyldighet för hundägaren att betala avgift för registreringen och för utrustning för att läsa av märkningen samt beräkningen av avgiften (8 §). Förordningen innehåller också en bestämmelse om att Jordbruksverket får överlåta driften av hundregistret till en annan myndighet eller en organisation (6 §).

I djurskyddslagstiftningen finns bestämmelser som syftar till att på olika sätt säkerställa ett gott djurskydd och främja en god djurvälstånd och respekt för djur. Enligt djurskyddslagen (2018:1192) ska djur behandlas väl och skyddas mot onödigt lidande och sjukdom (2 kap. 1 §). Det ställs t.ex. krav på att djur ska hållas och skötas i en god djurmiljö och ges tillräcklig tillsyn. Det ställs också krav på att djur ska ges tillräckligt med foder och vatten och att de vid behov ska få vård av en veterinär eller annan djurhälsopersonal (2 kap. 2 och 4 §§ och 4 kap. 1 §). I djurskyddslagen finns även en uttrycklig bestämmelse om att djur av tamdjursart inte får överges (2 kap. 8 §). Den som med uppsåt eller av oaktsamhet bryter mot förbudet kan dömas till böter eller fängelse i högst två år (10 kap. 1 §). Med djur av tamdjursarter avses djur som inte naturligt lever i den svenska naturen, t.ex. katter och andra djur som traditionellt hållits av människan (husdjur).

I Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:28) om hållande av hund och katt finns mer detaljerade bestämmelser om hur hundar och katter ska hållas och skötas. Föreskrifterna innehåller bl.a. bestämmelser om hur utrymmen för katter ska vara utformade, hur ofta de ska ha tillsyn samt om foder, vatten, social kontakt, avel och försäljning.

Det är länsstyrelserna som kontrollerar att djurhållare lever upp till kraven i djurskyddslagstiftningen och som har huvudansvaret för att omhänderta övergivna och förvildade katter. Polismyndigheten har ansvar för att besluta om omedelbara omhändertaganden enligt 9 kap. 6 § djurskyddslagen.

Polismyndigheten ansvarar också för hantering av upphittade eller bortsprungna katter enligt hittegodslagen. Till skillnad från vad som gäller hundar (4 a §) finns ingen särbestämmelse om hur länge myndigheten ska förvara en upphittad katt. För katter gäller i stället de allmänna reglerna i 4 § hittegodslagen. Av den bestämmelsen framgår att om en ägare till hittegods inte blir känd inom tre månader från det att fyndet anmäldes hos Polismyndigheten eller om ägaren inte kommer till Polismyndigheten inom en månad från det att han eller hon underrättades om fyndet eller om ägaren på annat sätt kan anses ha uppgett sin rätt, tillfaller hittegodset upphittaren.

Upphittaren är skyldig att betala Polismyndighetens kostnader. Om upphittaren inte inom en månad efter uppmaning betalar Polismyndighetens kostnad ska hittegodset, om det är i Polismyndighetens vård, tillfalla staten.

Propositionen

Krav på märkning och registrering av katter införs i lagen om tillsyn över hundar och katter

I propositionen bedömer regeringen att ett krav på märkning och registrering av katter bör införas i lagen om tillsyn över hundar och katter. Regeringen framhåller att bortsprungna, övergivna och förvildade katter ofta har en bristande djurvälstånd. Katter som lever utan att någon tar ansvar för dem riskerar att utsättas för lidande, bl.a. till följd av att de saknar tillräcklig föda och skydd mot väder och vind. Det förekommer även problem med parasiter som påverkar djurens hälsa och välfärd negativt. De förhållanden som dessa katter lever under utgör således ett djurskyddsproblem, och ibland orsakar katterna även problem för omgivningen.

Uppskattningsvis finns det ca 100 000 katter i Sverige som är övergivna eller förvildade. Länsstyrelserna och Polismyndigheten lägger mycket tid och resurser på att hantera ärenden om upphittade katter. Regeringen anför att det är angeläget att vidta åtgärder för att underlätta myndigheternas och de frivilliga organisationernas arbete med upphittade och övergivna katter och i förlängningen få ned antalet djur som saknar ett hem. Ett sätt att betona och tydliggöra ansvaret för katter är att göra det obligatoriskt att låta märka och registrera ägarskapet i enlighet med vad som redan gäller för hundägare. Eftersom katter är de enda husdjur som ofta rör sig helt fritt utomhus är behovet av att kunna identifiera ägaren till och med större än när det gäller hundar.

Regeringen pekar på att en övervägande majoritet av remissinstanserna tillstyrker eller är mycket positiva till förslaget att införa krav på märkning och registrering av katter och anser att förslaget är ett nödvändigt steg för att komma till rätta med problemen med bortsprungna, övergivna och förvildade katter.

När det gäller avvägningen mellan de skyldigheter som förslagen innebär och nyttan med förslagen, proportionalitetsbedömningen, anför regeringen bl.a. följande. När skyldigheten för hundägare att låta märka och registrera sina hundar infördes var det ca 50 procent av hundägarna som frivilligt låtit märka och registrera sina djur. 18 år efter att märkning och registrering blev obligatoriskt för hundar var nio av tio hundar registrerade hos Jordbruksverket eller i Svenska Kennelklubbens register. För närvarande är ca 60 procent av landets katter märkta. Ungefär 30 procent av dessa katter har registrerats i något register. Enligt regeringens mening finns det skäl att anta att ett krav på märkning och registrering av katter skulle få liknande genomslagskraft som den reglering som redan gäller för hundar. En ökning av antalet märkta och registrerade katter skulle underlätta för länsstyrelserna och Polismyndigheten

att fastställa vem som är ägare till ett upphittat djur, och det skulle bli mycket lättare att särskilja ägda katter från övergivna och förvildade katter. Enligt regeringens mening är ett krav på märkning och registrering ett verkningfullt sätt att betona och tydliggöra det ansvar som det innebär att ha katt.

Regeringen bedömer således att det är sannolikt att ett krav på märkning och registrering på sikt kommer att minska antalet övergivna och förvildade katter och därmed också dessa djurs lidande samt de ansvariga myndigheternas och frivilligorganisationernas kostnader. Enligt regeringen måste dock fördelarna med obligatorisk märkning och registrering vägas mot de nackdelar som förslaget kan anses innebära för enskilda. Krav på märkning och registrering innebär ett visst besvär och en viss kostnad för ägaren. Kostnaden för både märkning och registrering kan uppskattas till 300–800 kronor. Vidare innebär ett krav på registrering att det blir nödvändigt att behandla personuppgifter såsom namn, personnummer och kontaktuppgifter. Regeringen bedömer dock att påverkan på de enskilda kattägarna blir begränsad eftersom det regleras vilka uppgifter registret får innehålla och på grund av den sekretess som föreslås gälla.

Sammantaget anser regeringen att fördelarna med ett krav på märkning och registrering överväger det intrång som förslaget innebär för enskilda, och att kravet därför är proportionerligt. Regeringen bedömer därför att det bör vara obligatoriskt att märka och registrera katter. Krav på märkning och registrering av katter bör regleras i samma lag som reglerar motsvarande krav för hundar. De nya bestämmelserna bör därför införas i lagen om tillsyn över hundar och katter.

Ägaren ska märka och registrera sin katt

Regeringen föreslår i propositionen att den som äger en katt ska låta märka sitt djur så att det kan identifieras. Märkningen ska vara bestående. Den närmare regleringen av vilken typ av märkning som ska användas och när katten senast ska vara märkt kommer att regleras i förordning. Ägaren ska registrera sitt ägarskap i ett register. Bestämmelserna om krav på märkning och registrering ska gälla katter som stadigvarande finns i Sverige. Ett krav på märkning och registrering av katter bör enligt propositionen inte begränsas geografiskt på så sätt att kravet t.ex. bara skulle gälla inom tätbebyggt område. En sådan begränsning skulle ge upphov till gränsdragnings- och tillämpningsproblem och försvåra myndigheternas möjligheter att övervaka att reglerna om märkning och registrering efterföljs. Det skulle även bli svårt att få ett tydligt genomslag för bestämmelserna.

När det gäller frågan om skulder kopplade till att underåriga äger djur anför regeringen att det i djurskyddslagen (2018:1192) inte finns någon reglerad åldersgräns för att få äga eller ansvara för djur. Det innebär att underåriga i vissa fall kan registreras som ägare till en hund enligt nuvarande bestämmelser i lagen om tillsyn över hundar och katter. Den underårige blir då också betalningsansvarig för registreringsavgiften för hunden. Både frågan om

huruvida det bör införas en åldersgräns för att få äga eller ansvara för djur och frågan om huruvida lagen om tillsyn över hundar och katter bör ändras så att ett barns förmyndare blir betalningsansvarig för registreringsavgiften i stället för barnet behandlades i propositionen till den nya djurskyddslagen. Regeringen bedömde då att det får vara upp till vårdnadshavaren att, med beaktande av den underåriges individuella mognad och kunskap, avgöra om den underårige bör anförtros skötseln av ett djur (prop. 2017/18:147 s. 75). Vidare bedömde regeringen att det inte fanns skäl att införa något undantag från huvudregeln att den som är ägare i civilrättslig mening också bör ansvara för de kostnader som ägandet medför. Detta gäller även när barn blir ägare genom att deras förmyndare ingår en rättshandling för barnets räkning (prop. 2017/18:147 s. 76–77).

Vid remissbehandlingen av ärendet har det påpekats att barns skulder för registreringsavgifter inte försvinner om skulden inte betalas. I stället vidtas kravåtgärder för obetalda registreringsavgifter när barnet har fyllt 18 år. Regeringen anser dock att det i detta lagstiftningsärende inte har framkommit tillräckliga skäl för att göra någon annan bedömning än den som relativt nyligen gjordes i förarbetena till djurskyddslagen när det gäller frågan om ett ålderskrav för att få registrera sig som ägare till en katt eller betalningsansvaret för registreringsavgifter för hundar och katter. Dessa frågor får därför enligt regeringen vid behov ses över i ett annat sammanhang.

Jordbruksverket ska föra ett register över kattägare

Regeringen föreslår i propositionen att Jordbruksverket ska föra ett register över kattägare. Regeringen pekar på att ett alternativ till att ge Jordbruksverket ansvar för att föra registret över kattägare skulle kunna vara att lägga uppgiften direkt på en enskild organisation. Enligt regeringens bedömning framstår det dock som mest ändamålsenligt att reglera frågan om ansvaret för ett kattregister på samma sätt som ansvaret för hundregistret. Ansvaret för att se till att det finns ett centralt kattregister bör som utgångspunkt vara en uppgift för en statlig myndighet. Det bör vara en uppgift för Jordbruksverket att bestämma om kattägare ska registreras i det befintliga hundregistret eller i ett nytt fristående register.

Registret får användas för att fastställa vem som äger en katt. Tullverket, Jordbruksverket, länsstyrelserna, Polismyndigheten och de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet får, på samma sätt som i dag gäller för hundregistret, medges direktåtkomst till registret över kattägare.

Regeringen får meddela föreskrifter om att Jordbruksverket får överlåta uppgiften att föra register över kattägare till en annan myndighet eller till en organisation. Jordbruksverket ska vara personuppgiftsansvarigt för den behandling av personuppgifter som myndigheten utför. Den myndighet eller

den organisation som får uppgiften att föra register ska vara personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som myndigheten eller organisationen utför.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om dels skyldighet för kattägare att betala en avgift för registreringen och för utrustning för att läsa av märkningen, dels beräkningen av avgiften.

Beslut om registrering av en katt som har fattats av Jordbruksverket eller av den som ansvarar för uppgiften att föra registret får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Regeringen ska få disponera de avgiftsintäkter som en statlig myndighet tar ut för registrering av kattägare.

Regeringen anför vidare att närmare 20 procent av alla hushåll har katt och att ett krav på att kattägare ska registrera sitt ägarskap därför kommer att leda till en ganska omfattande registrering av enskilda. Var och en är enligt 2 kap. 6 § andra stycket regeringsformen gentemot det allmänna skyddad mot betydande intrång i den personliga integriteten, om det sker utan samtycke och innebär övervakning eller kartläggning av den enskildes personliga förhållanden. Denna grundläggande rättighet får enligt 2 kap. 20 och 21 §§ regeringsformen begränsas genom lag under vissa villkor och endast för att tillgodose ändamål som är godtagbara i ett demokratiskt samhälle.

De uppgifter som ska registreras om varje kattägare är till sin karaktär inte känsliga för den enskilde. Även om registret kommer att omfatta många enskilda bedömer regeringen att intrånget i den personliga integriteten inte kan anses betydande i den mening som avses i 2 kap. 6 § andra stycket regeringsformen. Eftersom det kan bli fråga om att registrera en relativt stor del av befolkningen bör dock, i enlighet med vad som gäller för hundregistret och vad som föreslås i promemorian, grundläggande bestämmelser om registret över kattägare finnas i lag.

Regeringen påminner i propositionen om att det i EU:s dataskyddsförordning (2016/679) finns bestämmelser om skydd för fysiska personer när det gäller behandlingen av personuppgifter och om det fria flödet av personuppgifter (artikel 1.1). Syftet med förordningen är att skydda fysiska personers grundläggande rättigheter och friheter, särskilt deras rätt till skydd av personuppgifter (artikel 1.2). EU:s dataskyddsförordning ska tillämpas på sådan behandling av personuppgifter som helt eller delvis utförs på automatisk väg samt på annan behandling än automatisk av personuppgifter som ingår i eller kommer att ingå i ett register (artikel 2). Sammantaget gör regeringen bedömningen att det nya kravet på märkning och registrering av katter inte leder till något behov av anpassningar till EU:s dataskyddsförordning.

Förelägganden

Bestämmelserna om rätt för länsstyrelsen att meddela de förelägganden som behövs för att bestämmelserna om märkning och registrering av hundar ska

följas föreslås även gälla bestämmelserna om märkning och registrering av katter. Detsamma gäller rätten att förena ett föreläggande med vite.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringen föreslår att de nya bestämmelserna om krav på märkning och registrering ska börja gälla den 1 januari 2023. De nya bestämmelserna ska enligt förslaget inte tillämpas på katter som är födda före den 1 januari 2008. Enligt regeringens mening är det visserligen rimligt att undanta gamla katter från ett krav på märkning och registrering. Att undanta katter som t.ex. är äldre än 10 år skulle dock innebära och det skulle dröja ganska många år innan bestämmelserna om märkning och registrering får genomslag. Enligt regeringens bedömning bör undantag från kravet på märkning och registrering därför i stället gälla katter som är äldre än 15 år.

Motionerna

I kommittémotion 2021/22:4303 av Magnus Oscarsson m.fl. (KD) begärs att riksdagen avslår regeringens proposition. Motionärerna framhåller att problemet med hemlösa katter behöver lösas men anser att förslaget har en bristande proportionalitet mellan kostnad och nytta. Motionärerna hänvisar även till de alternativ som står till buds, bl.a. ett befintligt kattregister som skulle kunna vara ett mer kostnadseffektivt alternativ än det som nu föreslås.

Även i kommittémotion 2021/22:4314 av Kristina Yngwe m.fl. (C) begärs att riksdagen avslår propositionen. Motionärerna anser att ett obligatoriskt krav för kattägare att märka och registrera sin katt inte leder till tillräckligt stor nytta för att det ska gå att motivera, vare sig administrativt eller kostnadsmässigt. Landets alla katthållare skulle påverkas negativt av de ökade kostnaderna och de administrativa bördorna. Motionärerna anser vidare att behovet av registrering av katter inte väger lika tungt som för hundar. Förslaget skulle dessutom förutsätta en omfattande registrering av enskilda, vilket inte minst riskerar intrång i den personliga integriteten.

Jessica Rosencrantz m.fl. (M) begär i kommittémotion 2021/22:4320 yrkande 1 att propositionen ska avslås. Motionärerna anser att propositionen har kostnadsdrivande förslag som inte vilar på en korrekt ekonomisk analys. De framför även att märkning och registrering av katter kan ha viss positiv effekt men att grundproblematiken med hemlösa katter förblir olöst. Motionärerna menar att det redan i dag finns påtagliga problem med hundregistret. Regleringen innebär även ett betalningsansvar för barn som är registrerade som ägare, exempelvis vid utebliven betalning av registreringsavgift.

I kommittémotion 2021/22:2457 av Yasmine Eriksson m.fl. (SD) yrkande 21 anförs att en obligatorisk märkning och registrering av katter bör införas. Motionärerna framhåller att en märkning skulle minska problemen med övergivna katter samtidigt som det bidrar till att upphittade katter lättare kan återföras till sitt hem. Dessutom underlättar ett register möjligheten att

kontrollera vilka djur som förs in i eller ut ur Sverige. En lagstiftning om id-märkning av katter kan även bidra till att höja kattens status i samhället. Utgångspunkten bör vara att registret hanteras av Jordbruksverket.

Elisabeth Falkhaven m.fl. (MP) anför i kommittémotion 2021/22:4061 yrkande 31 att en obligatorisk id-märkning av katter och ett register för detta bör införas. Motionärerna framför att hemlösa katter är ett utbrett djurskyddsproblem och att ägaransvaret för katter måste skärpas. Grundproblemet är enligt motionärerna bristande ägaransvar i kombination med katters låga status.

I motion 2021/22:260 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 2 vill motionärerna se ett krav på märkning av katter. Motionärerna framhåller att vanvård av katter genom att överge dem bör motverkas. Kattens status som sällskapsdjur måste höjas, särskilt i en tid då tillgången på katter är betydligt större än efterfrågan. Samtliga kattägare som har sina katter lösgående bör vara ansvariga för att de är ordentligt märkta så att ägaren alltid kan identifieras.

Även i motion 2021/22:750 av Mikael Strandman och Angelica Lundberg (båda SD) framhålls behovet av att införa obligatorisk id-märkning av katter. För att det ska vara möjligt att lagföra människor som bryter mot förbudet mot att överge djur måste det enligt motionärerna gå att bevisa vem som är ägare till djuret. I dagsläget är detta i praktiken omöjligt, vilket gör förbudet mot att överge djur tämligen verkningslöst.

Ulrika Heindorff och Annicka Engblom (båda M) tar i motion 2021/22:1137 också upp frågan om registrering och id-märkning av katter. Motionärerna pekar på att problemet med katter som överges och far illa är återkommande och ökar kraftigt under sommarmånaderna. Om alla katter var märkta och registrerade skulle problemen med katter utan identifierad ägare minska kraftigt.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens uppfattning att det bör vara obligatoriskt att märka och registrera katter och att reglerna om detta bör införas i den lag där motsvarande krav för hundar regleras.

Utskottet delar regeringens bedömning att det är sannolikt att ett krav på märkning och registrering av katter på sikt kommer att minska antalet övergivna och förvildade katter och därmed också dessa djurs lidande samt de ansvariga myndigheternas och frivilligorganisationernas kostnader. Utskottet anser i likhet med regeringen att fördelarna med ett krav på märkning och registrering överväger det intrång som förslaget innebär för enskilda, och att kravet därför är proportionerligt. Vidare anser utskottet att ansvaret för att se till att det finns ett centralt kattregister som utgångspunkt bör vara en uppgift för en statlig myndighet. Regeringen bör dock få meddela föreskrifter om att Jordbruksverket ska få besluta att överlåta uppgiften att föra registret till en annan myndighet eller till en organisation.

När det gäller frågan om ett ålderskrav för att få registrera sig som ägare till en katt och om betalningsansvaret för registreringsavgifter konstaterar utskottet att dessa frågeställningar relativt nyligen behandlades i förarbetena till djurskyddslagen. I likhet med regeringen bedömer utskottet att det inte har framkommit tillräckliga skäl för att nu göra någon annan bedömning och att dessa frågor därför vid behov får ses över i ett annat sammanhang.

Mot bakgrund av det anförda och med hänvisning till de skäl som i övrigt redovisas i propositionen anser utskottet att riksdagen bör anta regeringens lagförslag. Därmed avstyrker utskottet motionerna 2021/22:4303 (KD), 2021/22:4314 (C) och 2021/22:4320 (M) yrkande 1.

När det gäller motionerna 2021/22:260 (SD) yrkande 2, 2021/22:750 (SD), 2021/22:1137 (M), 2021/22:2457 (SD) yrkande 21 och 2021/22:4061 (MP) yrkande 31 får dessa anses i huvudsak tillgodosedda genom förslaget om märkning och registrering av katter. Utskottet avstyrker därför motionsyrkandena.

Utvärdering

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om att regeringen dels ska utvärdera effekterna av den nya djurskyddslagstiftningen, dels ska återkomma med förslag på hur problemen med nuvarande hundregister kan åtgärdas innan en utvidgning av registret till att omfatta katter övervägs.

Jämför reservation 2 (M).

Propositionen

Regeringen anför i propositionen att kravet på märkning och registrering av katter bidrar till att göra djurskyddslagens (2018:1192) förbud mot att överge djur verkningsfullt. Upphittade katter som är märkta och registrerade kan enkelt återlämnas till sina ägare. I takt med att fler katter blir registrerade kommer det att bli färre fall där det är svårt att bedöma om en katt har en ägare eller inte. Regeringen bedömer att förslagen på sikt kommer att förenkla och effektivisera länsstyrelsernas handläggning enligt djurskyddslagen. Bedömningen är också att antalet övergivna och förvildade katter med tiden kommer att minska till följd av förslagen, vilket leder till att länsstyrelsernas kostnader för dessa ärenden minskar. Ett krav på märkning och registrering av katter bedöms även förenkla Polismyndighetens handläggning av kattärenden, både ärenden som handläggs med stöd av hittegodslagen och ärenden om omedelbara omhändertaganden av djur som sker med stöd av djurskyddslagen. Enligt regeringens bedömning framstår det som mest ändamålsenligt att reglera frågan om ansvaret för ett kattregister på samma sätt som ansvaret för hundregistret.

Regeringen anför vidare att det är omöjligt att veta hur mycket andelen märkta och registrerade katter kommer att öka om det även fortsättningsvis är frivilligt att låta märka och registrera sin katt, jämfört med om märkning och registrering blir obligatoriskt. Det är dock sannolikt att andelen märkta och registrerade katter kommer att öka i mindre omfattning och i långsammare takt om det inte införs någon reglering. Det skulle i sin tur leda till att det kommer att ta längre tid att förbättra djurskyddet för katter, samtidigt som det tar längre tid att minska kostnaderna för hanteringen av upphittade, övergivna och förvildade katter.

Motionen

I kommittémotion 2021/22:4320 Jessica Rosencrantz m.fl. (M) yrkande 2 anförs att regeringen bör utvärdera effekterna av den nya djurskyddslagen (2018:1192), den nya djurskyddsförordningen (2019:66) och de nya djurskyddsföreskrifterna och därefter återkomma med en proposition om eventuella kompletterande åtgärder som regeringen bedömer som nödvändiga. Motionärerna menar att effekterna av den nya djurskyddslagstiftningen mycket väl kan motsvara ambitionerna med de nu föreslagna reglerna, och därmed kvarstår vid införandet av ett kattregister enbart en mer ansträngd situation för svenska myndigheter och kattägare med ökade samhällskostnader. Innan en eventuell utvidgning av registret övervägs bör enligt yrkande 3 i motionen regeringen återkomma med förslag om hur problemen med nuvarande hundregister ska åtgärdas. Problemen består bl.a. av att hundar används vid tvister där personer felaktigt anmäler sig som ägare. Detta utnyttjas vid exempelvis skilsmässor, något som leder till kostnader för ansvariga myndigheter. Att införliva registrering av katter i ett redan bitvis dåligt fungerande register förbättrar inte tillvaron för djuren utan kan snarare få motsatt effekt.

Utskottets ställningstagande

Som framgår ovan anser utskottet att regeringens proposition om märkning och registrering av katter bör bifallas. Utskottet anser därmed inte att effekterna av den nya djurskyddslagstiftningen behöver utvärderas eller att förslag om åtgärder när det gäller nuvarande hundregister bör presenteras innan lagförslagen genomförs. Utskottet avstyrker därför motion 2021/22:4320 yrkandena 2 och 3.

Reservationer

1. Märkning och registrering av katter, punkt 1 (M, C, KD)

av Kristina Yngwe (C), Jessica Rosencrantz (M), John Widegren (M), Magnus Oscarsson (KD), Ulrika Heie (C) och Åsa Coenraads (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår regeringens förslag.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2021/22:4303 av Magnus Oscarsson m.fl. (KD),
2021/22:4314 av Kristina Yngwe m.fl. (C) och
2021/22:4320 av Jessica Rosencrantz m.fl. (M) yrkande 1 och
avslår proposition 2021/22:49 och motionerna
2021/22:260 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 2,
2021/22:750 av Mikael Strandman och Angelica Lundberg (båda SD),
2021/22:1137 av Ulrika Heindorff och Annicka Engblom (båda M),
2021/22:2457 av Yasmine Eriksson m.fl. (SD) yrkande 21 och
2021/22:4061 av Elisabeth Falkhaven m.fl. (MP) yrkande 31.

Ställningstagande

Vi anser att riksdagen bör avslå propositionen. Vi utvecklar våra skäl för detta i våra särskilda yttranden 1, 3 respektive 4.

2. Utvärdering, punkt 2 (M)

av Jessica Rosencrantz (M), John Widegren (M) och Åsa Coenraads (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2021/22:4320 av Jessica Rosencrantz m.fl. (M) yrkandena 2 och 3.

Ställningstagande

Som framgår av reservation 1 och vårt särskilda yttrande anser vi att riksdagen bör avslå propositionen. I stället bör ett tillkännagivande riktas till regeringen

om att den bör utvärdera effekterna av den nya djurskyddslagen, den nya djurskyddsförordningen och de nya djurskyddsföreskrifterna och därefter återkomma med eventuella kompletterande åtgärder som bedöms nödvändiga. Regeringen bör även återkomma med förslag om hur problemen med nuvarande hundregister ska åtgärdas innan en eventuell utvidgning av registret övervägs.

Vi kan konstatera att den nya djurskyddslagen, den nya djurskyddsförordningen och de nya djurskyddsföreskrifterna är viktiga för djurs välbefinnande, bl.a. för katter. Den nya djurskyddslagen anger att katter ska behandlas väl och skyddas mot onödigt lidande och sjukdom. Misstänker man att en katt behandlas illa eller vansköts kan man kontakta länsstyrelsen som bedriver tillsyn enligt lag. Utfallet av denna nya djurskyddslagstiftning är ännu inte utrett. Eftersom effekterna mycket väl kan motsvara ambitionerna med de nya rättsregler som regeringen nu föreslår kvarstår vid införandet av ett kattregister endast en mer ansträngd situation för svenska myndigheter och kattägare med ökade samhällskostnader.

Det finns ett behov av att kunna urskilja ägda katter från övergivna och förvildade katter och därigenom bidra till att öka skyddet för de senare. Det finns också ett behov av att minska arbetsinsatserna för länsstyrelserna och framför allt polisen, som tydligt sagt i sin verksamhetsplan att de vill renodla sin verksamhet och lägga resurserna på att motverka och utreda brott. Det är dock problematiskt att tillföra delar i ett system för registrering som redan är bristfälligt. Goda förutsättningar för ett gemensamt hund- och kattregister måste finnas på plats innan det införs. Så är inte fallet i dag.

Särskilda yttranden

1. Märkning och registrering av katter, punkt 1 (M)

Jessica Rosencrantz (M), John Widegren (M) och Åsa Coenraads (M) anför:

Vi vill inledningsvis anför att vi anser att frågan om hemlösa katter är viktig. Hemlösa katter löper större risk att utsättas för lidande till följd av brist på föda, av trafikskador, väder och vind, rovdjur samt hälsoproblem. Hemlösa katter är framför allt ett djurskyddsproblem men kan i viss mån också vara ett problem för omgivningen, i synnerhet på landsbygden. Problem uppstår bl.a. på grund av att katter överges eller springer bort samt förökar sig okontrollerat.

Vi anser dock att det finns flera problem med förslagen i regeringens proposition och kan konstatera att kritiken från tidigare remissinstanser är tydlig. Det har i tidigare remissvar bl.a. framkommit tveksamheter kring lagens praktiska utfall. Jordbruksverket menar att märkning och registrering kan ha viss positiv effekt men att grundproblematiken med hemlösa katter förblir olöst. Syftet och ambitionen med lagen bör vara att åtgärda detta problem, varför en sådan kritik från ansvarig myndighet bör tillmätas stort värde. Jordbruksverket pekade därtill i sitt remissvar till utredningen på att det redan i dag finns påtagliga problem med hundregistret. Problemen består bl.a. av att hundar används vid tvister där en person felaktigt kan anmäla sig som ägare. Detta utnyttjas i dag exempelvis vid skilsmässor, något som leder till kostnader för ansvariga myndigheter. Vi menar att man genom att införliva katter i ett redan bitvis dåligt fungerande register inte förbättrar tillvaron för djuren, utan regleringen kan snarare få motsatt effekt.

Vi anser också att man ska följa arbetet i vårt grannland Finland som inför ett nytt hund- och kattregister 2022. I Finland ska man i första hand, när man skapar registret, undersöka möjligheten att anlita privata aktörer som svarar för informationssystemet och databasen. På detta sätt är det möjligt att hålla nere kostnaderna för registret.

Vidare har det från andra organisationer framförts kritik kopplat till ägandet av katterna. I nuvarande lagstiftning om märkning och registrering av hundar anges att det är ägaren som är ansvarig, även om ägaren är ett barn. Detta medför ett betalningsansvar för barnet vid exempelvis utebliven betalning av registreringsavgift. När en betalning uteblir skickar Jordbruksverket en påminnelse inklusive påförda avgifter till vårdnadshavaren, dock utställt i barnets namn. När sedan ägaren blir myndig går ett föreläggande ut, med avgifter och ränta inkluderat. Staten bör inte bidra till att personer som nyss fyllt 18 år får ett inkassokrav på sin födelsedag. Om katter införlivas i det nuvarande registret finns risk att detta problem ökar.

Den kostnadsminskning som förslaget skulle innebära och som framförs i utredningen anser Jordbruksverket inte vara så stor som utredaren menar.

Länsstyrelserna instämmer i Jordbruksverkets kritik och tillägger att påståendet om en kostnadsminskning för länsstyrelserna och polisen inte är korrekt. Någon konkret anledning till att kostnaderna skulle minska för myndigheterna framkommer inte i utredningen. Vi anser att en proposition med kostnadsdrivande förslag behöver vila på en korrekt ekonomisk analys, vilket denna inte gör.

Vi vill slutligen framhålla att myndigheterna lägger stora resurser på att hantera ärenden med hemlösa katter. Därtill gör djurskyddsorganisationerna ett omfattande arbete med att ta hand om katter och finna nya ägare till dessa. Organisationerna saknar dock resurser att ta hand om alla utsatta katter. Vi delar ambitionerna om en förbättrad situation för utsatta katter i Sverige. Vi tar dock kritik från ansvariga myndigheter på stort allvar, och att detta negligeras i propositionen anser vi vara problematiskt.

Mot bakgrund av ovanstående anser vi att riksdagen bör avslå regeringens proposition.

2. Märkning och registrering av katter, punkt 1 (SD)

Runar Filper (SD), Staffan Eklöf (SD) och Yasmine Eriksson (SD) anför:

Vi har under den allmänna motionstiden 2021/22 i vår kommittémotion 2021/22:2457 av Yasmine Eriksson m.fl. (SD) yrkande 21 framfört att obligatorisk märkning och registrering av katter bör införas.

Vi kan konstatera att det numera finns krav på att kastrera eller på andra sätt förhindra katter från att okontrollerat föröka sig vid utomhusvistelse. Av den nya djurskyddslagen framgår även att det är olagligt att överge djur. Det finns dock ett behov av fler åtgärder; bl.a. behöver en obligatorisk id-märkning av katter införas i lagstiftningen. En sådan märkning skulle minska problemen med övergivna katter, samtidigt som det bidrar till att upphittade katter lättare kan hitta hem. Dessutom underlättar ett sådant system eventuell kontroll över vilka djur som förs in i eller ut ur Sverige. En lagstiftning om id-märkning av katter kan även bidra till att höja kattens status i samhället. Med tanke på att det finns ett fungerande register över hundars ägare bör det heller inte finnas några betydande praktiska hinder mot att även införa detta för katter. Utgångspunkten bör vara att registret hanteras av Jordbruksverket.

Vi välkomnar mot denna bakgrund att regeringen i propositionen föreslår ett system för märkning och registrering av katter.

3. Märkning och registrering av katter, punkt 1 (C)

Kristina Yngwe (C) och Ulrika Heie (C) anför:

Som framgår av den nu aktuella propositionen är i dag ca 60 procent av landets katter märkta på frivillig väg och ungefär 30 procent av dessa katter finns i något register. Vi bedömer att båda dessa andelar har potential att öka

framöver och att det därför är viktigt att informera kattägare om fördelarna med att på frivillig väg märka och registrera sin katt.

Vi anser däremot att ett obligatoriskt krav för kattägare att märka och registrera sin katt inte leder till tillräckligt stor nytta för att det ska gå att motivera, vare sig administrativt eller kostnadsmässigt. Det är i första hand landets alla katthållare som skulle påverkas negativt av de ökade kostnaderna och administrativa bördorna. Obligatorisk märkning och registrering skulle sannolikt öka andelen märkta och registrerade katter i en snabbare takt än på frivillig väg, men som Jordbruksverket konstaterar i sitt remissvar skulle kraven knappast träffa den viktigaste målgruppen, dvs. de mindre ansvarstagande kattägarna. Dessa skulle sannolikt ignorera kraven. Därmed försvinner mycket av nyttan med att genomföra lagförslaget.

I propositionen dras genomgående många paralleller till de krav som sedan 18 år tillbaka finns för att märka och registrera hundar. Vi anser att den jämförelsen haltar och bortser från de tyngst vägande anledningarna till att en lag om märkning och registrering av hundar infördes, nämligen det tilltagande problemet med farliga och aggressiva hundar. Detta problem finns inte på samma sätt för katter. I förarbetena till lagen om märkning och registrering av hundar angavs också ett behov av att kunna identifiera hundar av smittskyddsskäl. Inte heller dessa behov kan anses väga lika tungt för katter.

Katt är ett vanligare husdjur än hund och det finns i dag ungefär 1,4 miljoner katter i Sverige fördelat över fler än 700 000 hushåll. Ett krav på att märka och registrera alla dessa katter skulle förutsätta en omfattande registrering av enskilda. Detta är alltid förenat med vissa risker, inte minst för intrång i den personliga integriteten. Vi anser att dessa risker för den personliga integriteten behandlas alltför lättvindigt av regeringen i propositionen.

Mot bakgrund av ovanstående anser vi att riksdagen bör avslå regeringens proposition.

4. Märkning och registrering av katter, punkt 1 (KD)

Magnus Oscarsson (KD) anför:

Jag kan konstatera att lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter redan betonar vikten av att katter hålls under sådan tillsyn och skötsel att de inte orsakar skador eller olägenheter. De kattrelaterade olägenheter regeringen framhåller i propositionen kan främst antas bli ett problem när katternas lokala antal blir stort. När det gäller kattens välbefinnande framgår det av djurskyddslagen (2018:1192) att djur ska behandlas väl och skyddas mot onödigt lidande och sjukdom och att djur av tamdjursart inte får överges.

Regeringens förslag om ett krav på märkning och registrering av katter välkomnas av de organisationer som i dag engagerar sig för upphittade övergivna katter och uppges av t.ex. Djurskyddet Sverige vara ett steg på vägen för att komma till rätta med de allvarliga djurskyddsproblem som är förknippade med övergivna och förvildade katter. Proportionaliteten i

förslaget ifrågasätts dock av både Integritetskyddsmyndigheten och Jordbruksverket. Den sistnämnda myndigheten, som av regeringen också får ansvaret för registerhållning, avstyrker förslaget och framhåller att kostnaderna och administrationen för Sveriges katthållare långt överskrider den nytta som förslaget kan ge. Myndigheten bedömer också att efterlevnaden av kraven kan förväntas vara låg i synnerhet hos de mindre ansvarstagande katthållarna. I förhållande till detta framgår också att Sveriges Kattklubbers Riksförbund (Sverak) redan i dag håller ett kattregister med ca 350 000 katter som är sökbart online dygnet runt, året runt. Detta är enligt min mening ett mer kostnadseffektivt alternativ.

Hemlösa katter är ett problem som behöver lösas, men med anledning av förslagets bristande proportionalitet mellan kostnad och nytta samt de alternativ som står till buds anser jag att regeringens proposition bör avslås.

BILAGA I

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2021/22:49 Märkning och registrering av katter:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter.

Följdmotionerna

2021/22:4303 av Magnus Oscarsson m.fl. (KD):

Riksdagen avslår regeringens proposition 2021/22:49 Märkning och registrering av katter.

2021/22:4314 av Kristina Yngwe m.fl. (C):

Riksdagen avslår proposition 2021/22:49 Märkning och registrering av katter.

2021/22:4320 av Jessica Rosencrantz m.fl. (M):

1. Riksdagen avslår propositionen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska utvärdera effekterna av den nya djurskyddslagen, den nya djurskyddsförordningen (2019:66) och de nya djurskyddsföreskrifterna och därefter återkomma med eventuella kompletterande åtgärder som regeringen bedömer nödvändiga och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag på hur problemen med nuvarande hundregister ska åtgärdas innan en eventuell utvidgning av registret övervägs och tillkännager detta för regeringen.

Motioner från allmänna motionstiden 2021/22

2021/22:260 av Markus Wiechel m.fl. (SD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om krav på märkning och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:750 av Mikael Strandman och Angelica Lundberg (båda SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa obligatorisk id-märkning av katter och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1137 av Ulrika Heindorff och Annicka Engblom (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om registrering och id-märkning av katter och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2457 av Yasmine Eriksson m.fl. (SD):

21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om införandet av obligatorisk märkning och registrering av katter och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4061 av Elisabeth Falkhaven m.fl. (MP):

31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa obligatorisk id-märkning av katter och ett register för detta och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

Förslag till lag om ändring i lagen
(2007:1150) om tillsyn över hundar och katter

Härigenom föreskrivs att 1–6, 9, 16, 19 och 26 §§ och rubriken närmast före 2 § lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter ska ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

1 §

Hundar och katter *skall* hållas under sådan tillsyn och skötas på ett sådant sätt som med hänsyn till deras natur och övriga omständigheter behövs för att förebygga att de orsakar skador eller avsevärda olägenheter.

Särskilda bestämmelser om tillsyn över hundar finns i rennäringslagen (1971:437).

Hundar och katter *ska* hållas under sådan tillsyn och skötas på ett sådant sätt som med hänsyn till deras natur och övriga omständigheter behövs för att förebygga att de orsakar skador eller avsevärda olägenheter.

Märkning och registrering av hundar**Märkning och registrering av hundar och katter**

2 §

En hundägare skall låta märka sin hund så att *den* kan identifieras. Märkningen *skall* vara bestående.

Den som äger en hund eller en katt ska låta märka sitt djur så att *det* kan identifieras. Märkningen *ska* vara bestående.

3 §

Statens jordbruksverk *skall* föra ett för landet centralt register över hundägare (hundregistret). Hundägaren *skall* låta registrera sitt ägarskap i registret.

Statens jordbruksverk *ska* föra register över hund- och kattägare. Ägaren *ska* registrera sitt ägarskap i ett sådant register.

Regeringen får meddela föreskrifter om att Jordbruksverket får överlåta uppgiften att föra register över hund- eller kattägare till en annan myndighet eller till en organisation.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. skyldighet för hundägaren att betala en avgift för registreringen

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får

1. skyldighet för hund- och kattägare att betala en avgift för regi-

och för utrustning för att läsa av märkningen,
2. beräkningen av avgiften.

streringen och för utrustning för att läsa av märkningen, *och*

4 §

Bestämmelserna i 2 och 3 §§ gäller hundar som stadigvarande finns i Sverige.

Bestämmelserna i 2 och 3 §§ gäller hundar *och katter* som stadigvarande finns i Sverige.

5 §¹

Hundregistret får användas för att fastställa vem som äger en hund.

Register över hund- och kattägare enligt 3 § får användas för att fastställa vem som äger en hund eller en katt.

Tullverket, Jordbruksverket, länsstyrelser, Polismyndigheten och de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet *ska ha* direktåtkomst till *registret*.

Tullverket, Jordbruksverket, länsstyrelserna, Polismyndigheten och de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet *får medges* direktåtkomst till *register över hund- och kattägare*.

6 §²

Jordbruksverket är personuppgiftsansvarigt för *behandlingen* av personuppgifter i *hundregistret*. *Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Jordbruksverket får besluta att överlåta driften av registret till en annan myndighet eller till en organisation.*

Jordbruksverket är personuppgiftsansvarigt för *den behandling* av personuppgifter *som myndigheten utför enligt denna lag.*

Den myndighet eller den organisation som med stöd av 3 § andra stycket får uppgiften att föra register är personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som myndigheten eller organisationen utför.

9 §³

Länsstyrelsen får meddela de förelägganden som behövs för att bestämmelserna om märkning och registrering av en hund i denna lag ska följas.

Länsstyrelsen får meddela de förelägganden som behövs för att bestämmelserna om märkning och registrering av en hund *eller en katt* i denna lag ska följas.

Förelägganden enligt första stycket får förenas med vite.

¹ Senaste lydelse 2014:707.

² Senaste lydelse 2018:368.

³ Senaste lydelse 2018:54.

16 §

Under tiden den 1 mars–20 augusti *skall* hundar hållas under sådan tillsyn att de hindras från att springa lösa i marker där det finns vilt. Under den övriga tiden av året *skall* hundar hållas under sådan tillsyn att de hindras från att driva eller förfölja vilt, när de inte används vid jakt.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter som avviker från första stycket. Om det behövs till skydd för viltet får sådana föreskrifter innebära att en hund *skall* hållas kopplad.

Under tiden den 1 mars–20 augusti *ska* hundar hållas under sådan tillsyn att de hindras från att springa lösa i marker där det finns vilt. Under den övriga tiden av året *ska* hundar hållas under sådan tillsyn att de hindras från att driva eller förfölja vilt, när de inte används vid jakt.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter som avviker från första stycket. Om det behövs till skydd för viltet får sådana föreskrifter innebära att en hund *ska* hållas kopplad.

19 §

En skada som orsakas av en hund *skall* ersättas av dess ägare eller innehavare, även om han eller hon inte vållat skadan. Vad ägaren eller innehavaren har betalat i skadestånd har han eller hon rätt att få tillbaka av den som vållat skadan.

Första stycket gäller inte för skador som orsakas av en tjänstehund när en polisman eller vaktpost eller annan person som vid *försvarsmakten* tjänstgör för bevakning eller för att upprätthålla ordning använder hund i tjänsten, om den skadelidande har betett sig på ett sådant sätt att det har varit motiverat att ingripa mot honom eller henne.

En skada som orsakas av en hund *ska* ersättas av dess ägare eller innehavare, även om han eller hon inte vållat skadan. Vad ägaren eller innehavaren har betalat i skadestånd har han eller hon rätt att få tillbaka av den som vållat skadan.

Första stycket gäller inte för skador som orsakas av en tjänstehund när en polisman eller vaktpost eller annan person som vid *Försvarsmakten* tjänstgör för bevakning eller för att upprätthålla ordning använder hund i tjänsten, om den skadelidande har betett sig på ett sådant sätt att det har varit motiverat att ingripa mot honom eller henne.

26 §⁴

Länsstyrelsens och Polismyndighetens beslut enligt denna lag och beslut om registrering av hund som *meddelas* av Jordbruksverket eller av den som ansvarar för *driften av registret* får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Länsstyrelsens och Polismyndighetens beslut enligt denna lag och beslut om registrering av *en* hund *eller en katt* som *har fattats* av Jordbruksverket eller av den som ansvarar för *uppgiften att föra register* får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

⁴ Senaste lydelse 2018:830.

Om beslutet har meddelats av en organisation tillämpas 36–39 §§ och 42–47 §§ förvaltningslagen (2017:900).

Jordbruksverket för det allmänna talan i förvaltningsdomstol, om det överklagade beslutet har meddelats av en organisation.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2023.
2. Skyldigheten att märka och registrera sin katt gäller inte katter som är födda före den 1 januari 2008.